

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie statystyk dotyczących środków ochrony roślin

COM(2006) 778 wersja ostateczna — 2006/0258 (COD)

(2007/C 256/16)

Dnia 16 maja 2007 r. Rada, działając na podstawie art. 285 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wspomnianej powyżej.

Sekcja Rolnictwa, Rozwoju Wsi i Środowiska Naturalnego, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 8 czerwca 2007 r. Sprawozdawcą był Frank VAN OORSCHOT.

Na 437. sesji plenarnej w dniach 11 i 12 lipca 2007 r. (posiedzenie z 11 lipca) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 138 do 1 — 3 osoby wstrzymały się od głosu — przyjął następującą opinię:

1. Podsumowanie wniosków i zalecenia

1.1 EKES z zadowoleniem przyjmuje rozporządzenie w sprawie statystyk dotyczących środków ochrony roślin jako narzędzie umożliwiające ocenę postępów państw członkowskich w realizacji celów dyrektywy ramowej ⁽¹⁾ dotyczącej zrównoważonego stosowania pestycydów.

1.2 Komitet ubolewa, że rozporządzenie w sprawie statystyk obejmuje jedynie profesjonalne wykorzystywanie środków ochrony roślin w rolnictwie i nie odnosi się do ich stosowania na powierzchniach twardej, które może zanieczyszczać środowisko.

1.3 EKES podkreśla, że w kwestii łączenia danych na temat stosowania z danymi dotyczącymi najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów istotna jest nie tylko ilość zastosowanych środków i powierzchnia opryskanej uprawy, lecz również wydajność uprawy. W celu zapewnienia połączenia danych dotyczących stosowania środków ochrony roślin z istniejącymi danymi statystycznymi UE w zakresie upraw, a szczególnie ich wydajności, w rozporządzeniu należy wyraźnie wspomnieć o korzystaniu z tychże danych statystycznych dotyczących upraw.

2. Wniosek Komisji

2.1 Celem proponowanego rozporządzenia jest ustanowienie ram opracowywania statystyk wspólnotowych dotyczących wprowadzania na rynek oraz wykorzystywania środków ochrony roślin poprzez narzucenie wszystkim państwom członkowskim obowiązku regularnego sporządzania szczegółowych statystyk. Aby zapewnić porównywalność tych danych statystycznych między państwami członkowskimi oraz na szczeblu unijnym, w rozporządzeniu określono zakres tychże danych, który będzie ograniczony do profesjonalnego wykorzystania w rolnictwie, i ustanowiono ujednolicone zasady zbierania oraz kompilowania danych.

2.2 Statystyki te będą miały podstawowe znaczenie w szacowaniu zagrożenia dla zdrowia ludzkiego i środowiska, związanego ze stosowaniem środków ochrony roślin, oraz dla oceny

postępów w osiągnięciu celów wytyczonych w dyrektywie ramowej dotyczącej zrównoważonego stosowania pestycydów.

2.3 Korzyści płynące z tych środków działania należy rozważać w świetle ogólnej dyrektywy ramowej. Ogólnym celem wdrażania środków dyrektywy ramowej jest poprawa w zakresie środowiska i zdrowia lub inne korzyści społeczne, takie jak obniżenie kosztów zewnętrznych w związku ze stosowaniem środków ochrony roślin poprzez bardziej zrównoważone korzystanie z pestycydów. Ocena postępów może opierać się jedynie na wiarygodnych danych oraz odpowiednich wskaźnikach. Można oczekiwać, że lepsza znajomość stosowania pestycydów przyniesie na szczeblu krajowym i wspólnotowym bezpośrednie korzyści z rozporządzenia, takie jak ulepszone systemy monitorowania oraz lepiej ukierunkowane i skuteczniejsze strategie działania. Ponadto dostępność oficjalnych danych statystycznych z całej Europy stworzy bardziej przejrzysty rynek, który powinien zwiększyć konkurencyjność przemysłu pestycydowego.

3. Obecne ramy prawne

3.1 Rozporządzenie (WE) nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 lutego 2005 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w żywności i paszy pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz na ich powierzchni, zmieniające dyrektywę Rady 91/414/EWG.

3.2 Rozporządzenie (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych, w szczególności załącznik I, część A, pkt 9, zobowiązujący przedsiębiorstwa sektora spożywczego, produkujące lub zbierające produkty roślinne, do prowadzenia dokumentacji na temat jakiegokolwiek wykorzystania środków ochrony roślin i biocydów.

3.3 Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej.

3.4 Dyrektywa Rady 91/414/EWG z dnia 15 lipca 1991 r. dotycząca wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin, obecnie w trakcie przeglądu.

⁽¹⁾ COM (2006) 373 wersja ostateczna, wniosek w sprawie dyrektywy ustanawiającej ramy wspólnotowego działania na rzecz osiągnięcia zrównoważonego stosowania pestycydów.

4. Streszczenie dokumentu Komisji

4.1 Proponowany wniosek ustanawia ramy prawne i określa ujednolicone zasady gromadzenia i rozpowszechniania danych dotyczących wprowadzania do obrotu i wykorzystywania środków ochrony roślin. W szczególności formułuje on w odniesieniu do państw członkowskich:

- obowiązek systematycznego gromadzenia danych (co roku w odniesieniu do wprowadzania do obrotu, co pięć lat w odniesieniu do wykorzystywania);
- wytyczne dotyczące sposobu gromadzenia danych poprzez reprezentatywne badania, procedury szacowania statystycznego na podstawie opinii ekspertów lub modeli, obowiązki sprawozdawcze nałożone na łańcuch dystrybucji środków ochrony roślin, obowiązki sprawozdawcze nałożone na profesjonalnych użytkowników, ze źródeł administracyjnych lub poprzez połączenie tych środków;
- wytyczne dotyczące sposobu przekazywania danych Komisji.

4.2 Rozporządzenie powierza również Komisji zadanie dostosowania pewnych aspektów technicznych i określenia kryteriów oceny jakości i formatu przekazywania danych.

5. Uwagi ogólne

5.1 EKES z zadowoleniem przyjmuje rozporządzenie w sprawie statystyk dotyczących środków ochrony roślin jako narzędzie umożliwiające ocenę postępów państw członkowskich w realizacji celów dyrektywy ramowej dotyczącej zrównoważonego stosowania pestycydów.

6. Uwagi szczegółowe

6.1 Wykorzystanie profesjonalne poza rolnictwem

6.1.1 Dane dostarczone przez holenderski przemysł wody pitnej wskazują, że w ponad połowie przypadków naruszenie norm w zakresie wody pitnej związane ze środkami ochrony roślin wynika ze stosowania tychże środków poza rolnictwem na powierzchniach twardych.

6.1.2 Rozporządzenie dotyczące danych statystycznych umożliwia przybliżone oszacowanie całkowitego wykorzystania środków ochrony roślin poza rolnictwem. Można tego dokonać, odejmując od całkowitej ilości środka wprowadzonej do obrotu w danym roku ilość tego środka wykorzystaną profesjonalnie w rolnictwie.

6.1.3 EKES jest zdania, że takie pośrednie wyliczenie wykorzystania środków ochrony roślin poza rolnictwem jest zbyt nieprecyzyjne, by umożliwiałoby właściwą ocenę polityki wynikającej z dyrektywy ramowej.

6.1.4 EKES opowiada się za tym, by rozporządzenie w sprawie danych statystycznych — oprócz zastosowania do zbierania danych na temat profesjonalnego wykorzystania środków ochrony roślin w rolnictwie — zostało także wykorzystane do zbierania danych dotyczących profesjonalnego stosowania środków ochrony roślin w sektorze leśnictwa, ich profesjonalnego stosowania na powierzchniach twardych oraz ich nieprofesjonalnego stosowania.

6.2 Rozporządzenie w sprawie statystyk oraz dane na temat najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów

6.2.1 EKES podkreśla, że w wypadku łączenia danych na temat stosowania z danymi dotyczącymi najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów istotna jest nie tylko ilość zastosowanych środków i powierzchnia opryskanej uprawy, lecz również wydajność uprawy. W przypadku mniejszej wydajności uprawy ta sama ilość substancji zastosowana na takiej samej powierzchni jest mniej efektywna ekologicznie i zwiększa ryzyko przekroczenia najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów.

6.2.2 W załączniku II do wniosku zawarto odesłanie do rozporządzenia (EWG) 571/88 w sprawie organizacji badań statystycznych Wspólnoty dotyczących struktury gospodarstw rolnych. Odesłanie to ma na celu zapewnienie stosowania tej samej klasyfikacji upraw w odniesieniu zarówno do badań dotyczących struktury gospodarstw, jak i do danych dotyczących wykorzystania środków ochrony roślin. Dane statystyczne dotyczące stosowania środków ochrony roślin mogą być zatem skutecznie połączone z danymi dotyczącymi wydajności upraw.

6.2.3 EKES przyznaje, że odesłanie do rozporządzenia 571/88 stwarza możliwość połączenia danych statystycznych dotyczących stosowania środków ochrony roślin z danymi dotyczącymi wydajności upraw, o których mowa. Aby zapewnić korzystanie z tej możliwości, w rozporządzeniu należy wyraźnie stwierdzić, że konieczne jest wykorzystywanie odpowiednich danych statystycznych dotyczących upraw, w szczególności dotyczących wydajności upraw, w analizie danych dotyczących wykorzystania środków ochrony roślin.

Bruksela, 11 lipca 2007 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Dimitris DIMITRIADIS